

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 569/2023-114

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bez právneho zastúpenia, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky v konaní vedenom pod ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018, ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 a ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 a proti uzneseniam Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018 z 11. januára 2019 a ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 z 28. apríla 2023, proti postupu Okresnej prokuratúry Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1064/18/4404, sp. zn. 1 Pn 495/21/4404 a sp. zn. 1 Pn 820/22/4404 a proti uzneseniam Okresnej prokuratúry Novej zámky č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019, č. k. 1 Pn 495/21/4404-32 z 23. mája 2023, upovedomeniam Okresnej prokuratúry Nové Zámky č. k. 1 Pn 495/21/4404-29 z 15. mája 2023, č. k. 1 Pn 495/21/4404-43 z 20. júna 2023, č. k. 1 Pn 820/22/4404-23 z 24. júla 2023 a č. k. 1 Pn 1064/18/4404-21 zo 4. augusta 2023, proti upovedomeniu okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Zámky č. k. 1 Pn 495/21/4404-39 z 15. júna 2023, proti postupu Krajskej prokuratúry v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 265/23/4400, sp. zn. 1 Kn 316/23/4400, sp. zn. 1 Kn 396/23/4400 a proti upovedomeniam Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. 1 Kn 316/23/4400-4 z 29. mája 2023, č. k. 1 Kn 344/23/4400-3 z 5. júna 2023, č. k. 1 Kn 351/23/4400-3 zo 6. júna 2023 a č. k. 1 Kn 396/23/4400-3 z 30. júna 2023, proti upovedomeniu krajského prokurátora Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. 1 Kn 349/23/4400-6 zo 14. júla 2023, proti príkazu krajského prokurátora Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. 1 Kn 351/23/4400-6 z 13. júla 2023, proti postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. IV/1 Gn 310/23/1000 a sp. zn. IV/3 Gn 806/23/1000, proti upovedomeniam Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-3 z 11. mája 2023, č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-6 z 26. mája 2023, č. k. IV/1 Gn 23/1000-11 z 21. júna 2023, č. k. IV/3 Gn 806/23/1000-3 z 15. augusta 2023 a č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-18 z 2. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 18. júla 2023 v znení jej doplnení doručených 21. júla 2023, 27. augusta 2023 a 31. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, všeobecného zákazu diskriminácie podľa čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č.12“), základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, práva na ochranu pred neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu pred núteným obmedzením vlastníckeho práva podľa čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 20 ods. 4 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a 4 listiny, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom v konaniach, rozhodnutiami a opatreniami Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), Okresnej prokuratúry Nové Zámky (ďalej len „okresná prokuratúra“), Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenia okresného riaditeľstva, uznesenia a upovedomenia okresnej prokuratúry, upovedomenie okresného prokurátora okresnej prokuratúry, upovedomenia krajskej prokuratúry, upovedomenie krajského prokurátora krajskej prokuratúry, príkaz krajského prokurátora a upovedomenia generálnej prokuratúry a vec vrátiť na ďalšie konanie generálnej prokuratúry. Ďalej navrhuje, aby ústavný súd *„prikázal generálnej prokuratúre odňať veci sťažovateľa okresnému riaditeľstvu, okresnej prokuratúre a krajskej prokuratúre a vyvodiť zodpovednosť voči konkrétnym osobám, ktoré porušili jeho práva a prikázať jeho veci Národnej kriminálnej agentúre, odbor Západ so sídlom v Nitre a Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry, resp. inému nestrannému orgánu činnému v trestnom konaní. Aby prikázal Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky dohliadnuť na zákonné, rýchle a účinné vyšetrovanie sťažovateľových vecí“*. Zároveň žiada, aby ústavný súd zakázal okresnej prokuratúre, krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre v napadnutých konaniach pokračovať v porušovaní jeho základných práv a slobôd. Žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000

eur od okresného riaditeľstva, 10 000 eur od okresnej prokuratúry, 5 000 eur od krajskej prokuratúry a 5 000 eur od generálnej prokuratúry.

2. Sťažovateľ zároveň ústavnému súdu doručil žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom spolu s potvrdením o jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

3. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh možno vyvodiť, že smeruje proti postupu, rozhodnutiam a opatreniam orgánov činných v trestnom konaní v troch samostatných konaniach o sťažovateľom podaných trestných oznámeniach, pričom všetky súvisia so sporom medzi sťažovateľom a podozrivou [REDAKOVANÉ], čo sa týka neoprávneného užívania spornej nehnuteľnosti, ktorú sťažovateľ nadobudol dobrovoľnou dražbou. Pred Okresným súdom Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) prebiehalo pod sp. zn. 18 C 62/2018 konanie o neplatnosť opakovanej dobrovoľnej dražby, ktoré bolo právoplatne skončené rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 17/2022, 8 Co 18/2022 z 31. marca 2022 zamietnutím žaloby podozrivej. Konanie o vypratanie nehnuteľnosti iniciované sťažovateľom bolo právoplatne skončené uznesením okresného súdu č. k. 13 C 72/2018 z 15. februára 2023, ktorým okresný súd schválil zmier uzatvorený medzi stranami sporu (sťažovateľom a podozrivou). Konanie o žalobe sťažovateľa o vydanie bezdôvodného obohatenia je po vrátení veci krajským súdom vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 18 C 59/2020.

4. Sťažovateľ podal 29. októbra 2018 trestné oznámenie vo veci podozrenia z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytového priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona (prvé predprípravné konanie). Uznesením okresného riaditeľstva č. k. ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018 z 11. januára 2019 bola vec odmietnutá podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu zamietla prokurátorka okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú. Konaním podozrivej osoby neboli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty (úmysel ani objektívna stránka) označeného prečinu. Podľa názoru prokurátorky predmetný spor o užívanie nehnuteľnosti neprekročil súkromnoprávny rozmer veci, poukázala na prebiehajúce civilné spory a pripomenula, že trestné právo je prostriedkom *ultima ratio*, preto nie je možné, aby bola v danej veci sťažovateľovi poskytovaná ochrana prostriedkami trestného práva. Sťažovateľovi bolo 7. augusta 2023 doručené upovedomenie okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-21 zo 4. augusta 2023 o opätovnom doručovaní uznesenia z 26. apríla 2019 na základe usmernenia krajskej prokuratúry, ktoré bolo reakciou na podania sťažovateľa z 20. apríla 2023 a 28. apríla 2023.

5. Dňa 8. apríla 2021 podal sťažovateľ trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona (druhé predprípravné konanie) na tom skutkovom základe, že podozrivá 18. septembra 2020 v trestnom oznámení v úmysle privodiť trestné stíhanie sťažovateľovi uviedla o ňom nepravdy. Po výsluchu sťažovateľa a podozrivej vyšetrovateľ okresného riaditeľstva uznesením č. k. ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 z 31. mája 2021 odovzdal vec na prejednanie priestupku podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku Okresnému úradu Nové Zámky. Sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bolo vyhovené uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404 z 10. augusta 2021, ktorým bolo uznesenie zrušené, prokurátorka uložila vyšetrovateľovi pokyny na ďalší postup. Vyšetrovateľ následne uznesením č. k. ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 z 20. júna 2022 vec odmietol

podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Aj toto uznesenie bolo na základe sťažovateľom podanej sťažnosti zrušené uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404 z 11. októbra 2022. Prokurátorka súčasne vyšetrovateľovi uložila rozhodnúť o sťažovateľom vznesenej námietke zaujatosti.

5.1. Vyšetrovateľ upovedomením č. k. ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 z 27. marca 2023 (v zmysle § 32 ods. 3 Trestného poriadku) vyrozumel sťažovateľa o tom, že o námietke zaujatosti nebude rozhodovať (podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku), keďže sa týka procesného postupu orgánu činného v trestnom konaní.

5.2. Sťažovateľ tento postup vyšetrovateľa namietal podaním z 20. apríla 2023, reakciou na ktoré bolo upovedomenie prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-29 z 15. mája 2023, v ktorom vyhodnotila postup vyšetrovateľa ako správny. Zároveň uviedla, že nie je možné konštatovať, že v konaní došlo k prietahom zavineným úmyselným nekonaním zo strany vyšetrovateľa.

5.3. Na základe podaní sťažovateľa z 21. apríla 2023 a 28. apríla 2023, ktoré boli podľa obsahu posúdené ako námietka dĺžky konania u dozorujúcej prokurátorky, bol sťažovateľ vyrozumiením okresného prokurátora č. k. 1 Pn 495/21/4404-39 z 15. júna 2023 oboznámený s tým, že okresný prokurátor prietahy u prokurátorky nevzhliadol.

5.4. Po vydaní upovedomenia o námietke zaujatosti vyšetrovateľ uznesením č. k. ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 z 31. marca 2023 odmietol vec podozrenia zo spáchania zločinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona, podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

5.5. Sťažnosť sťažovateľa proti tomu uzneseniu bola zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodná uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-32 z 23. mája 2023.

5.6. Sťažovateľ vzniesol v podaní z 31. mája 2023 námietku zaujatosti proti dozorujúcej prokurátorky okresnej prokuratúry. Upovedomením prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-43 z 20. júna 2023 bolo sťažovateľovi oznámené, že tým, že vyslovuje nespokojnosť s vybavením žiadosti o preskúmanie postupu policajta, ako aj sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa, je zrejmé, že namieta procesný postup prokurátorky. Preto s odkazom na § 32 ods. 6 Trestného poriadku (ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní) sa o námietke nekoná.

5.7. Podanie sťažovateľa z 31. mája 2023, ktorým sa domáhal preskúmania zákonnosti a správnosti uznesenia prokurátorky okresnej prokuratúry a predchádzajúceho konania, bolo podľa obsahu posúdené ako žiadosť o preskúmanie postupu a rozhodnutia prokurátora v zmysle čl. 1 a 3 ods. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní. Žiadosť bola odložená upovedomením krajského prokurátora č. k. 1 Kn 349/4400-6 zo 14. júla 2023.

5.8. V rámci tohto konania podával sťažovateľ množstvo ďalších podaní. Napríklad jeho podanie z 20. apríla 2023 bolo podľa obsahu posúdené ako žiadosť o odstránenie prietahov v postupe policajta, na konanie o ktorej je príslušný prokurátor vykonávajúci dozor, aj ako žiadosť o odstránenie prietahov v postupe dozorového prokurátora vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 495/21/4404, na konanie o ktorej je príslušný nadriadený prokurátor, teda okresný prokurátor. O odstúpení veci okresnej prokuratúre, resp. okresnému prokurátorovi bol sťažovateľ oboznámený

upovedomením prokurátorky krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 265/23/4400-3 z 21. apríla 2023. Tento postup prokurátorky krajskej prokuratúry sťažovateľ napadol podaním z 27. apríla 2023 a 28. apríla 2023. Upovedomením prokurátorky krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 316/23/4400-4 z 29. mája 2023 bol sťažovateľ vyrozumý o postúpení týchto podaní generálnej prokuratúre. V upovedomení generálnej prokuratúry č. k. IV/3 Gn 806/23/1000-3 z 15. augusta 2023 generálny prokurátor v zastúpení prokurátorky konštatoval, že postup prokurátorky generálnej prokuratúry bol zákonný a dôvodný.

6. Napokon sťažovateľ 18. novembra 2022 podal znovu trestné oznámenie vo veci podozrenia zo zločinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytového priestoru podľa § 218 ods. 1 a 3 Trestného zákona, tentokrát však už aj s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a v súbehu so zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a v súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. f) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve proti podozrivým (podozrivá a jej rodinný príslušníci) (tretie predprípravné konanie). Uznesením okresného riaditeľstva č. k. ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 SR z 28. apríla 2023 bola vec odmietnutá podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

6.1. Aj v tomto konaní pristúpil sťažovateľ k podávaniu podaní rôznym orgánom činným v trestnom konaní. Napríklad na základe jeho podania z 31. mája 2023 v časti, v ktorej sťažovateľ vyjadril námietky zaujatosti prokurátorky, ho prokurátorka krajskej prokuratúry upovedomením č. k. 1 Kn 351/23/4400-3 zo 6. júna 2023 upovedomila o postúpení podania vecne príslušnej okresnej prokuratúre. Na základe ďalšieho podania sťažovateľa z 9. júna 2023 vydala prokurátorka generálnej prokuratúry upovedomenie č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-11 z 21. júna 2023 o postúpení „žiadosti o preskúmanie postupu okresnej prokuratúry“ z dôvodu príslušnosti na ďalšie konanie krajskej prokuratúre. Na to reagovala prokurátorka krajskej prokuratúry upovedomením č. k. 1 Kn 396/23/4400-3 z 30. júna 2023, v ktorom sťažovateľovi oznámila, že z dôvodu namietania postupu a rozhodnutia policajta bolo jeho podanie odstúpené na vybavenie vecne a mieste príslušnej okresnej prokuratúre. Prednostne však bude rozhodnuté o návrhu sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci.

6.2. Následne krajský prokurátor príkazom č. k. 1 Kn 351/23/4400-6 z 13. júla 2023 rozhodol o neodňatí trestnej veci vedenej na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 1 Pn 820/22/4404 tejto prokuratúre podľa § 201 ods. 6 písm. a) Trestného poriadku s poukazom na § 23 ods. 1 Trestného poriadku.

6.3. Podania sťažovateľa z 31. mája 2023 a 9. júna 2023 boli okresnou prokuratúrou po obsahovej stránke posúdené ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 198 ods. 2 Trestného poriadku. Prokurátorka okresnej prokuratúry v upovedomení č. k. 1 Pn 820/22/4404-23 z 24. júla 2023 konštatovala, že v postupe vyšetrovateľa nedošlo k pochybeniu, neboli zistené priesťahy v konaní, skutkový stav zistil v dostatočnej miere na rozhodnutie (v súlade s § 196 ods. 2 Trestného poriadku).

6.4. Upovedomením č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-18 z 2. októbra 2023 generálna prokuratúra vybavila žiadosť sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti príkazu krajského prokurátora, so záverom o zákonom a dôvodnom postupe pri vydávaní príkazu, pri zohľadnení sťažovateľom odkazovanej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 111/2018). Sťažovateľovi bolo ozrejmene, že je neprípustné, aby si strana v konaní určovala, ktorá prokuratúra bude konať v jeho trestnej veci, len pre nespokojnosť s jej rozhodovacou činnosťou.

II.

Podstata argumentácie sťažovateľa

7. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez právneho zastúpenia, svoje námietky obsahlo (ústavná sťažnosť s jej doplneniami má viac než 100 strán) rozvíja vo vzťahu k jednotlivým napadnutým rozhodnutiam, opatreniam a postupom jednotlivých orgánov činných v trestnom konaní viac či menej v nadväznosti na namietané porušenie jeho jednotlivých práv. Ústavný súd z jednotlivých podaní sťažovateľa vyvodil nasledujúci okruh najpodstatnejších argumentov.

8. Sťažovateľ vzhladá porušenie jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru najmä v tom, že:

- a) vyšetrovanie v jeho veciach je vedené nezákonne a protiústavne, keďže polícia ani prokuratúra páchatel'ov za skutky, ktoré sú trestnými činmi, nestíha. Hodnotenie dôkazov a prijaté skutkové závery sú podľa sťažovateľa výrazom zjavného faktického omylu s odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax v obdobných veciach. Vyšetrovateľ ani prokurátorka sa pri hodnotení dôkazov nevysporiadali (z dôvodu svojej zaujatosti) so všetkými okolnosťami podstatnými pre rozhodnutie;
- b) jednotlivé napadnuté rozhodnutia a opatrenia považuje za nedostatočne odôvodnené, keďže orgány činné v trestnom konaní opomenuli reagovať na jeho argumenty a námietky;
- c) sťažovateľ namieta porušenie jeho práva na inú právnu ochranu konaním a rozhodovaním o ním vznesenej námietke zaujatosti proti vyšetrovateľovi a okresnému prokurátorovi (a zároveň všetkým jemu podriadených prokurátorov, a tým aj všetkých vyšetrovateľov okresného riaditeľstva). Uvedenú námietku uplatňuje vo vzťahu k druhému a tretiemu predprípravnému konaniu. Sťažovateľ tvrdí, že prvýkrát namietal zaujatosť 8. júna 2021, o tejto námietke nebolo nikdy rozhodnuté. Podľa názoru sťažovateľa nebolo zákonným spôsobom rozhodnuté ani o námietke zaujatosti vznesenej proti prokurátorky vykonávajúcej dozor ani proti okresnému prokurátorovi. V ústavnej sťažnosti uvádza, že okresný prokurátor napriek namietanej zaujatosti vyšetrovateľa v druhom predprípravnom konaní (ktorý podľa jeho názoru prejedlikoval nevinu podozrivej) aj vec, o ktorej bolo vedené tretie predprípravné konanie, prideliť tomu istému vyšetrovateľovi. V tejto súvislosti sťažovateľ rozvíja úvahu, že kým nebude rozhodnuté o jeho námietke zaujatosti vo vzťahu ku všetkým prokurátorom okresnej prokuratúry a všetkým vyšetrovateľom okresného riaditeľstva (ktorú vzniesol 20. apríla 2023), nie je možné hodnotiť ako zákonné žiadne nimi vykonané úkony. Preto celé druhé a tretie predprípravné konanie bolo vedené nezákonne a bude ho nutné vykonať nanovo. Sťažovateľ vyjadruje svoje presvedčenie, že aj keď sa jeho námietky týkali procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní, podmienky na vylúčenie splnené boli. Zaujatosť vyšetrovateľa je podľa sťažovateľa zreteľná vo všetkých odôvodneniach rozhodnutí vydaných v druhom a treťom predprípravnom konaní. Aj o námietke zaujatosti týkajúcej sa svojvoľného procesného postupu a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní sa musí konať (II. ÚS 111/2018). Sťažovateľ prezentuje názor, že jeho návrhom na odňatie a prikázanie veci (v treťom predprípravnom konaní) sa bolo možné zaoberať až po zákonom rozhodnutí o ním vznesenej námietke zaujatosti. Namiesto toho bola jeho námietka svojvoľne posúdená ako návrh na odňatie veci, čím bol pripravený o možnosť podať opravný prostriedok (čl. 13 dohovoru);
- d) sťažovateľ namieta odstupovanie jeho podaní orgánmi činnými v trestnom konaní medzi sebou, keďže namietaný orgán nemôže nestranne a objektívne preskúmať zákonnosť svojho vlastného postupu;

e) nad rámec uvedeného spochybňuje aj doručovanie jednotlivých uznesení a upovedomení, keďže nebol ako poškodený poučený o jeho právach a povinnostiach (podľa § 46 ods. 2 a § 65 Trestného poriadku), a preto nemal vedomosť o jeho povinnosti plynúcej z § 66 ods. 3 Trestného poriadku. Neboli splnené zákonné podmienky na použitie inštitútu opakovaného doručenia. Sťažovateľ namieta aj opätovné zaslanie právoplatného zamietajúceho uznesenia okresnej prokuratúry v prvom predprípravnom konaní, ktoré okresná prokuratúra pred 4 rokmi a 3 mesiacmi nedoručila sťažovateľovi napriek tomu, že disponovala jeho správnou adresou, čím nerešpektovala dvojinštančnosť trestného konania.

9. Porušenie základného práva na rovnosť zbraní a na právnu pomoc v konaní a porušenie všeobecného zákazu diskriminácie sťažovateľ odôvodňuje:

a) jednostranným zisťovaním skutkových okolností v prospech podozrivej. Orgány činné v trestnom konaní neprihliadali na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, najmä opomenuli protirečivé tvrdenia podozrivej;

b) vyšetrovateľ odmietol návrh sťažovateľa na vykonanie dôkazu;

c) sťažovateľ nebol ako poškodený vypočutý ani poučený o svojich právach, vyšetrovateľ v odpovedi z 10. júna 2022 uviedol, že jeho vypočutie do zápisnice nie je nutné. Sťažovateľ sa dožaduje eurokonformného výkladu § 49 Trestného poriadku. Orgány činné v trestnom konaní ho mali poučiť a vytvoriť riadnu možnosť pre uplatňovanie jeho práva aj prostredníctvom profesionálnej odbornej pomoci (ustanovením advokáta) aj bez jeho žiadosti (s odkazom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2012/29/EÚ). Orgány činné v trestnom konaní sťažovateľa nepovažovali za obeť trestného činu napriek tomu, že aj na základe civilného konania (18 C 59/2020) mu správaním podozrivých vznikla majetková ujma porovnateľná škode veľkého rozsahu, ako aj ujma na zdraví. Sťažovateľ tvrdí, že spĺňa všetky kategórie škody (ujma na zdraví, iná ujma aj majetková ujma), napriek tomu ho označovali iba ako oznamovateľa. Vyšetrovateľ vedome klamal, že vypočutie sťažovateľa a poučenie nie je nutné, že postačuje vo forme mailu. Nenaplnením obligatórneho rozsahu poučenia poškodeného vznikla nerovnosť strán v (predprípravnom) konaní;

d) diskriminačný postup orgánov činných v trestnom konaní tkvie podľa sťažovateľa v ich zaujatosti a v odmietaní rozhodnúť o zaujatosti.

10. Porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v extrémnej dĺžke prípravného konania (27 mesiacov a 8 mesiacov), ktoré predstavuje až odmietnutie spravodlivosti.

11. Porušením pozitívneho záväzku štátu účinne vyšetriť prípady zlého zaobchádzania zo strany súkromných osôb došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru. Vo veci krivého obvinenia nebolo vykonané účinné a efektívne vyšetrovanie. Jeho extrémna dĺžka (27 mesiacov) mala za následok premlčanie jeho nárokov na náhradu škody, ktorá mu trestným činom vznikla. V druhej trestnej veci už došlo k úmrtiu jedného očitého svedka. Podozrivá pokračovacím trestným činom krivého obvinenia pácha trestnú činnosť až dodnes v civilnom konaní vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 18 C 59/2020, čím sa snaží zvrátiť civilné konanie vo svoj prospech a zároveň zasahuje do označených práv sťažovateľa. Prokuratúra pritom sťažovateľovi neposkytla žiadnu trestnoprávnu ochranu proti týmto zásahom do osobnostnej a súkromnej sféry sťažovateľa. Naopak, poskytuje ochranu podozrivej, ktorá je v oboch trestných konaniach zvýhodňovaná.

12. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 20 ods. 4 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ argumentuje tým, že ním oznámené trestné činy, ktoré zasahujú do jeho vlastníckeho práva, orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti nestíhajú a odmietajú mu poskytnúť ochranu pred protiprávnym konaním podozrivej. Vlastnícke právo zakotvuje aj nárok na pozitívne plnenie zo strany štátu. Postupom orgánov činných v trestnom konaní je podozrivým dovolené zasahovať do vlastníckeho práva sťažovateľa, bezplatným užívaním jeho nehnuteľnosti po dobu piatich rokov, výrubom drevín, zásahom do fasády domu, pripojením nelegálne zriadenou elektrickou prípojkou. Uvedené spôsobuje prehlbovanie majetkovej škody, ktorá je podľa sťažovateľa porovnateľná škode veľkého rozsahu. Čo má za následok aj psychickú záťaž sťažovateľa. Dôkazom o porušovaní jeho vlastníckeho práva je aj uznesenie krajského súdu č. k. 5 Co 123/2022 z 31. októbra 2022.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení označených základných práv a slobôd sťažovateľa napadnutým postupom, rozhodnutiami a opatreniami okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry v priebehu troch predprípravných konaní, ktoré prebiehali na základe trestných oznámení sťažovateľa a ktorých výsledkom bolo odmietnutie veci podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

14. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. To znamená, že ešte pred tým, ako sa ústavný súd môže začať zaoberať materiálnou stránkou veci, je vždy povinný preskúmať formálne (procesné) náležitosti ústavnej sťažnosti. Z toho vyplýva, že iba v prípade, ak ústavná sťažnosť spĺňa všetky zákonom ustanovené formálne a obsahové náležitosti a predpoklady, môže sa ňou ústavný súd zaoberať aj z hľadiska jej vecnej stránky.

15. V úvode ústavný súd uvádza, že napriek prítomnosti obsahových nedostatkov ústavnej sťažnosti sťažovateľa, najmä absencia ústavnoprávnej argumentácie v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona ústavnom súde, prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez právneho zastúpenia, pričom zároveň o ustanovenie právneho zástupcu požiadal. Vychádzajúc z materiálnej koncepcie ochrany základných práv sťažovateľa, ako aj z potreby posúdenia, či v prejednávanej veci nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd pristúpil k vecnému posúdeniu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti (porov. I. ÚS 491/2023, I. ÚS 225/2023).

III.1. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny v prvom predprípravnom konaní:

16. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej doplnení možno vyvodit', že vo vzťahu k prvému predprípravnému konaniu (vedenému na okresnom riaditeľstve pod ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018 a na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 1 Pn 1064/18/4404) sťažovateľ namieta opätovné zaslanie uznesenia okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019 upovedomením č. k. 1 Pn 1064/18/4404-21 zo 4. augusta 2023, ako aj nezákonné uplatnenie fikcie opakovaného doručenia. Uvedené námietky možno podľa ústavného súdu subsumovať pod sťažovateľom namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny. Sťažovateľ zároveň namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v tomto konaní. Namietaným prietahom vo vzťahu ku všetkým napadnutým konaniam sa bude ústavný súd venovať v ďalšej časti tohto uznesenia.

III.1.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného riaditeľstva č. k. ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018 z 11. januára 2019:

17. K porušeniu namietaných práv sťažovateľa malo v zmysle petitu ústavnej sťažnosti dôjsť aj uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018 z 11. januára 2019.

18. Ústavnú sťažnosť je možné podať iba za určitých okolností a ústavný súd sa ňou nemusí vecne zaoberať vždy, ale iba v niektorých zákonom vymedzených prípadoch. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pre právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody založenú na princípe subsidiarity musia byť splnené dva základné predpoklady, a to že o tejto ochrane nerozhoduje iný súd (resp. v prejednávanej veci iný orgán činný v trestnom konaní), teda že právna úprava takémuto základnému právu alebo slobode neposkytuje účinnú ochranu a súčasne to, že sťažovateľ vyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov. Osobitnými predpismi sú tu predovšetkým predpisy práva procesného – Trestný poriadok, Civilný sporový poriadok, Civilný mimosporový poriadok a Správny súdny poriadok.

19. Z príloh ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva sťažnosť podľa § 197 ods. 3 v spojení s § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorej rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry napadnutým uznesením č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019. Využil teda možnosť podania opravného prostriedku, ktorým sa mohol domáhať preskúmania napadnutého uznesenia okresného riaditeľstva. Okresná prokuratúra o tomto prostriedku konala, výsledkom čoho je napadnuté uznesenie.

20. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým uznesením okresného riaditeľstva odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.1.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019 a upovedomením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-21 zo 4. augusta 2023:

21. Sťažovateľ v (doplnenom) petite ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv aj uznesením prokuratorky okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019 a upovedomením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-21 zo 4. augusta 2023 a žiada ich zrušenie. Jeho argumentácia smeruje k nesprávnemu postupu okresnej prokuratúry, ktorá uznesenie nedoručila sťažovateľovi na jeho správnu adresu po jeho vydaní, ale zaslala mu ho až na základe pokynu krajskej prokuratúry po uplynutí 4 rokov a 3 mesiacov. Včasnosť podania ústavnej sťažnosti v tejto časti odvodzuje od tej skutočnosti, že o tomto nesprávnom postupe okresnej prokuratúry sa dozvedel až 7. augusta 2023, keď mu bolo predmetné (podľa okresnej prokuratúry už právoplatné) uznesenie opakovane doručené. Namieta, že nedoručením uznesenia mu bola odňatá možnosť podať proti nemu opravný prostriedok.

22. V súvislosti s namietaným postupom okresnej prokuratúry ústavný súd pripomína, že ak sťažovateľ nevyužije možnosť postupu v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019, vzhľadom na to, že nejde o opravný prostriedok, ktorý je zakotvený v zákone a jeho publikácia neprezumuje vedomosť sťažovateľa o ňom, ústavný súd nepovažuje ústavnú sťažnosť za predčasne podanú (obdobne napr. I. ÚS 100/2022).

23. Z upovedomenia okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-21 zo 4. augusta 2023 vyplýva, že uznesenie z 26. apríla 2019 bolo sťažovateľovi opätovne zaslané na základe názoru krajskej prokuratúry o spornom doručovaní tohto uznesenia sťažovateľovi po jeho vydaní na adresu [REDAKOVANÉ], keďže na uplatnenie fikcie doručenia nebol dodržaný zákonný postup (opakovaná výzva na doručenie a uloženie zásielky).

24. Okresná prokuratúra v tomto upovedomení s odkazom na § 179 ods. 2 Trestného poriadku argumentuje tým, že predmetné uznesenie bolo doručené splnomocnenému právnenému zástupcovi sťažovateľa [REDAKOVANÉ] 6. mája 2019.

25. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti doručenie uznesenia okresnej prokuratúry [REDAKOVANÉ] nepopiera. Z príloh ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažnosť proti uzneseniu okresného riaditeľstva podal sťažovateľ prostredníctvom advokáta [REDAKOVANÉ]. Podľa § 179 ods. 2 Trestného poriadku ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť, obhajcu, prípadne splnomocnenca (teda je zastúpená osobou, u ktorej sa predpokladajú isté právne znalosti), stačí, ak sa uznesenie vyhlási buď oprávnenej osobe, alebo jej obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. V prípade, ak sa uznesenie oznamuje doručením rovnopisu, zákon dokonca favorizuje obhajcu, resp. splnomocnenca, keď stanovuje, že sa uznesenie doručuje len obhajcovi, resp. splnomocnencovi (porov. 6 Tost 26/2011). V aplikačnej praxi však prevláda procesný postup, keď sa rovnopis uznesenia doručuje tak obvinenému, ako aj jeho obhajcovi či splnomocnencovi, čo však nemá žiaden vplyv na začiatok plynutia lehoty na podanie sťažnosti proti takémuto uzneseniu (porov. Čentěš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok I. § 1 – 195. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 1081).

26. V zmysle uvedeného ústavný súd nepovažoval za dôvodnú námietku sťažovateľa, že nedoručením uznesenia mu bola odňatá možnosť podať proti nemu opravný prostriedok

[v konkrétnom prípade už nie sťažnosť (§ 185 ods. 2 Trestného poriadku *a contrario*), ale žiadosť o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní].

27. V tejto súvislosti ústavný súd dopĺňa, že k „oživeniu“ tohto prvého predprípravného konania došlo len na základe podania sťažovateľa v rámci tretieho predprípravného konania, ktoré bolo podľa obsahu vyhodnotené ako návrh na odňatie a prikázanie veci a ku ktorému sa prokurátori okresnej prokuratúry vyjadrili aj v tejto veci (prvé predprípravné konanie).

28. Uznesenie okresnej prokuratúry bolo doručené splnomocnenému právnomu zástupcovi sťažovateľa 6. mája 2019. Doplnenie ústavnej sťažnosti, v ktorom sťažovateľ namieta porušenie označených práv uznesením okresnej prokuratúry, bolo ústavnému súdu doručené 27. augusta 2023.

29. Ústavný súd poukazuje na prvú a najmä tretiu vetu za bodkočiarkou § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorých ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi.

30. Jedným z dôvodov ústavnej sťažnosti je podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde môže byť jej zjavná neopodstatnenosť. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. I. ÚS 146/2022).

31. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde a v časti smerujúcej proti upovedomeniu okresnej prokuratúry odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny v druhom predprípravnom konaní:

32. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej doplnení ústavný súd považuje za zásadnú námietku sťažovateľa vo vzťahu k druhému predprípravnému konaniu, že orgány činné v trestnom konaní, ktoré je trestným činom, nestíhali, že nesprávne vyhodnotili dôkazy, resp. odmietli vykonať sťažovateľom navrhované dôkazy, ako aj jeho námietku, že vo veci konali a rozhodovali orgány činné v trestnom konaní, proti ktorým vzniesol námietku zaujatosti, o ktorej nebolo rozhodnuté zákonným spôsobom.

33. Vo vzťahu k prvému okruhu námietok ústavný súd v prvom rade pripomína svoju stabilnú judikatúru, v zmysle ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. V ústave

a ani v Trestnom poriadku nie je upravené právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Inak povedané, základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy nie je možné vykladať v zmysle garancie úspechu v konaní či zaručenia práva na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa (I. ÚS 435/2022, I. ÚS 143/2021).

34. Ústavný súd tak zotrúva na doktríne, podľa ktorej trestné konanie predstavuje vzťah medzi páchatelom a štátom, a teda nie je ústavne zaručené právo tretej osoby (oznamovateľa, poškodeného), aby iná osoba bola stíhaná a odsúdená. Vzhľadom na uvedené zachováva ústavný súd zásadu zdržanlivosti, pokiaľ ide o preskúmvanie rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní prijatých v ranných fázach trestného konania. S prihliadnutím na zásadu zdržanlivosti môže ústavný súd na podklade sťažnosti poškodeného zasiahnuť do rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vydaného v tzv. prípravnom konaní len v prípade flagrantného pochybenia orgánu činného v trestnom konaní s intenzívnymi pretrvávajúcimi následkami pre poškodeného (porov. IV. ÚS 317/2022).

35. Ústavný súd sa už aj v minulosti opakovane vyjadril k sťažnostiam, v ktorých sa brojí proti nezačatiu trestného stíhania, a pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatelov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (I. ÚS 466/2023, II. ÚS 229/2022, II. ÚS 73/2021).

36. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatelom trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatelom a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu. Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo, dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 435/2022).

37. O vykonaní úkonov smerujúcich k začatiu trestného stíhania rozhodujú výlučne príslušné orgány činné v trestnom konaní. Možnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky zasahovať do výkonu tejto kompetencie sú do značnej miery limitované. Ústavný súd Slovenskej republiky najmä nemôže orgánom činným v trestnom konaní v týchto prípadoch určovať, ako majú postupovať, ani nariaďovať, aby boli realizované úkony, ktoré vedú k začatiu trestného stíhania (IV. ÚS 55/09).

Ústavný súd už konštatoval, že skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí oznamovateľ. Samotné posúdenie, či skutok napĺňa alebo nenapĺňa definičné znaky trestného činu (§ 8 Trestného zákona), resp. či sú prítomné okolnosti vylučujúce jeho protiprávnosť ako jeden z definičných znakov trestného činu, je plne v kompetencii orgánov činných v trestnom konaní.

38. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní, nedávajú podklad na začatie trestného stíhania alebo pokračovanie v ňom, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo sa v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má iba zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 399/2020).

39. Už len z uvedeného je zrejmé, že samotnú námietku nestíhania sťažovateľom oznámených trestných činov, resp. podľa jeho názoru nesprávne hodnotenie dôkazov, resp. odmietnutie ním vykonaných dôkazov, nemožno považovať za dôvodnú.

40. Vychádzajúc zo skutočnosti, že každý má zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili (III. ÚS 173/2018) a že o porušení označených práv sťažovateľa by bolo možné uvažovať za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon (I. ÚS 345/2023), ústavný súd pristúpil k vyhodnoteniu spôsobu, akým orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie sťažovateľa vyhodnotili.

III.2.1. K napadnutému upovedomeniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-29 z 15. mája 2023:

41. Skôr, ako sa ústavný súd bude venovať spôsobu, akým orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie sťažovateľa vyhodnotili, považuje za vhodné pristaviť sa pri ďalšom argumente, na základe ktorého sťažovateľ vzhliada nezákonnosť, dokonca protiústavnosť postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, a to skutočnosť, že o ním vznesených námietkach zaujatosti nebolo rozhodnuté zákonným spôsobom. Jednotlivé podania sťažovateľa týkajúce sa práve námietky zaujatosti, ako aj napadnuté opatrenia orgánov činným v trestnom konaní reagujúce na tieto podania sťažovateľa „vyústili“ práve do napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry, ktorou krajský prokurátor zhodnotil aj tento postup podriadených orgánov činných v trestnom konaní.

42. Upovedomením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 z 27. marca 2023 bol sťažovateľ vyrozumiený o tom, že o ním vznesenej námietke zaujatosti proti vyšetrovateľovi okresného riaditeľstva sa v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku nebude rozhodovať, keďže námietka zaujatosti sa týka procesného postupu orgánu činného v trestnom konaní.

43. V napadnutom upovedomení okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-29 z 15. mája 2023 prokurátorka okresnej prokuratúry na základe námietky sťažovateľa konštatovala, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva postupoval pri sťažovateľom vznesenej námietke správne.

44. Uvedený postup prokurátorky okresnej prokuratúry týkajúci sa vybavenia námietky zaujatosti vyšetrovateľa bol predmetom preskúmania krajskou prokuratúrou na základe jedného z podaní sťažovateľa (adresovaného orgánom činným v trestnom konaní v priebehu druhého predprípravného konania).

45. Ústavný súd preto s odkazom na už prezentovaný princíp subsidiarity ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti upovedomeniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-29 z 15. mája 2023 odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2.2. K napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-32 z 23. mája 2023 v spojení s napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 349/23/4400-6 zo 14. júla 2023 a s napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/3 Gn 806/23/1000-3 z 15. augusta 2023:

46. Sťažovateľ podal vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry podanie, ktoré bolo podľa jeho obsahu posúdené ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodovania, o ktorej konala krajská prokuratúra v zmysle príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. 11/2019 z 28. novembra 2019 účinného od 1. januára 2020 (ďalej len „príkaz“).

47. Postup okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 495/21/4404 bol napokon predmetom prieskumu aj pred generálnou prokuratúrou, a to na základe jednotlivých podaní sťažovateľa adresovaných rôznym orgánom činným v trestnom konaní (aj v súvislosti s druhým predprípravným konaním). Vyústením predmetného prieskumu je napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry č. k. IV/3 Gn 806/23/1000-3 z 15. augusta 2023.

48. Ústavný súd pred samotným meritórnym prieskumom tejto časti ústavnej sťažnosti pre úplnosť uvádza, že akceptoval včasnosť podania ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry, ktorú sťažovateľ odvíja od doručenia upovedomenia krajskej prokuratúry o výsledku konania podľa príkazu generálneho prokurátora, a to vzhľadom na v súčasnosti na ústavnom súde prevládajúci názor (I. ÚS 250/2022, I. ÚS 100/2022, III. ÚS 197/2021 a pod.), že ak sťažovatelia postupujú v zmysle príkazu generálneho prokurátora (t. j. uplatnia ho) a po vyčerpaní tohto prostriedku nápravy sa obrátia na ústavný súd v lehote dvoch mesiacov od doručenia oznámenia o vybavení takého podnetu, potom ústavný súd ústavnú sťažnosť považuje za podanú v zákonnej lehote. Ak však v prípade, že sťažovatelia túto možnosť nevyužijú, vzhľadom na to, že nejde o opravný prostriedok, ktorý je zakotvený v zákone a jeho publikácia neprezumuje vedomosť sťažovateľov, ústavný súd nepovažuje ústavnú sťažnosť za predčasne podanú (obdobne nález č. k. III. ÚS 197/2021 z 29. júla 2021, bod 59 odôvodnenia).

49. V prvom rade ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého upovedomenia v rámci argumentov sťažovateľa majúcich súvis so spôsobom, ako orgány činné v trestnom konaní pristúpili k vybaveniu ním podaného trestného oznámenia, a s jeho nedostatočným odôvodnením. Následne sa bude venovať argumentom sťažovateľa týkajúcim sa ním tvrdenej námietky zaujatosti vyšetrovateľa v druhom prípravnom konaní (rovnakú námietku sťažovateľ vznáša aj vo vzťahu k tretiemu predprípravnému konaniu).

50. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade uvádza, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva,

že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07, III. ÚS 147/2016).

51. Ústavný súd, v súvislosti so skutočnosťou, že sťažovateľ k ústavnej sťažnosti pripojil aj prílohy majúce povahu „dôkazov“ o dôvodnosti ním podaných trestných oznámení, dopĺňa, že nie je skutkovým súdom, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti a v tomto nemôže vykonať dokazovanie. Ústavný súd nevykonáva procesné úkony trestného konania ani nehodnotí dôkazy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní (ani všeobecnými súdmi) a nemôže ani nahrádzať nimi prijaté právne závery, pokiaľ nie je v rozpore so znením, zmyslom a s účelom vo veci aplikovaných právnych noriem (I. ÚS 435/2022).

52. Zároveň s ohľadom na povahu napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry pripomína, že na inštitút upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 466/2023, I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

53. S prihliadnutím na zásadu zdržanlivosti môže ústavný súd na podklade sťažnosti poškodeného zasiahnuť do rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vydaného v tzv. prípravnom konaní len v prípade flagrantného pochybenia orgánu činného v trestnom konaní s intenzívnymi pretrvávajúcimi následkami pre poškodeného. V prípade sťažovateľa však o takýto závažný prípad nejde, o porušení označených práv sťažovateľa by bolo možné uvažovať len za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali jeho trestnému oznámeniu pozornosť, ktorú vyžaduje zákon.

54. Z odôvodnenia uznesenia prokurátorky okresnej prokuratúry o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva o odmietnutí veci podozrenia zo spáchania trestného činu krivého obvinenia v spojení s odôvodnením napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry, ktorým bola žiadosť sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní odložená, vyplýva, že po preskúmaní spisového materiálu a zistení, že vyšetrovateľ doplnil trestné oznámenie výsluchom sťažovateľa, podozrivej a listinnými dôkazmi (v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku), ako aj po doplnení vyšetrovania v zmysle pokynov prokurátorky (v dvoch zrušujúcich uzneseniach), krajský prokurátor považoval za správne a dôvodné uznesenie o odmietnutí veci, keďže sa stotožnil so záverom vyšetrovateľa, že konaním podozrivej, ktorá mala uviesť v ňu podanom trestnom oznámení z 18. septembra 2020 vedome nepravdivé skutočnosti (že subjektívne pociťuje tlak zo strany sťažovateľa, ktorý na ňu podáva rôzne trestné oznámenia, dal jej vypnúť elektrinu, vodu, plyn, fyzicky ju napadol, domnieva sa, že tento tlak smeruje k donúteniu, aby predala svoj podiel v spoločnosti [REDAKOVANÉ], že sa jej vyhráža, aby opustila spornú nehnuteľnosť, z machinácií pri verejnej dražbe), čím chcela dosiahnuť trestné stíhanie sťažovateľa a pre seba neoprávnenú výhodu v prebiehajúcom civilnom konaní, nedošlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a 2

písm. a) Trestného poriadku. Zároveň krajský prokurátor považoval za zákonné a správne aj uznesenie prokurátorky okresnej prokuratúry o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu. Prokurátorka okresnej prokuratúry uviedla, že podozrivá oznamovala skutočnosti, ktoré ona subjektívne vnímala ako pravdivé. Vyslovenie podozrenia z protiprávneho konania nemožno považovať za vedome lživé, teda krivé obvinenie. Pri posudzovaní viny páchatel'a trestného činu krivého obvinenia musí byť preukázané, že páchatel' si bol vedomí tohto, že obviňuje inú osobu nepravdivo. Na základe uvedeného uzavrela, že konaním podozrivej nedošlo k naplneniu subjektívnej ani objektívnej stránky tohto trestného činu. Krajský prokurátor zdôraznil, že práve prokurátorka okresnej prokuratúry sa pričiniła o doplnenie sťažovateľom podaného trestného oznámenia najmä v súvislosti so sťažovateľom tvrdeným vedomým uvádzaním nepravdy podozrivou. Napriek doplneniu sa nepodarilo preukázať, že podozrivá uviedla nepravdu. Teda vo svojom trestnom oznámení nepopísala konanie, ku ktorému nedošlo, ale išlo o konanie, ktoré po objasnení a vyhodnotení orgánmi činnými v trestnom konaní nezakladalo znaky trestného činu. Skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní prezentované konanie nevyhodnotili ako trestný čin, nemožno považovať za lživé obvinenie.

55. Z odôvodnenia upovedomenia generálnej prokuratúry vyplýva záver o zákonom postupe prokurátorky okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 495/21/4404. Ako aj záver o nezistení skutočností odôvodňujúcich prijatie prokurátorského dozoru. Sťažovateľ bol oboznámený so skutočnosťou, že vyhodnocovanie výsledkov vykonaného dokazovania je vecou orgánov činných v trestnom konaní, nie poškodeného, že v priebehu predprípravného konania sa nepodarilo preukázať jeho tvrdenia, teda nebolo preukázané naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty zločinu krivého obvinenia a ani iného trestného činu. Opätovne bola pozornosť sťažovateľa upriamená na to, že nedostatok hoci jedného znaku skutkovej podstaty sa rovná nedostatku skutkovej podstaty.

56. Zo samotného faktu, že sa osobe, ktorá bola v trestnom oznámení označená ako páchatel', nepodarí preukázať vinu, nemožno vyvodit' záver, že oznamovateľ spáchal trestný čin krivého obvinenia. Na vyvodenie zodpovednosti za trestný čin krivého obvinenia je potrebné oznamovateľovi preukázať, že mal úmysel privodiť označenej osobe trestné stíhanie a zároveň vedel, že skutočnosti, ktoré v súvislosti s touto osobou uvádza v trestnom oznámení, sú nepravdivé. Na spáchanie trestného činu krivého obvinenia rovnako nepostačuje vyslovenie len podozrenia, že určitá osoba spáchala trestný čin (porov. Čentéš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok II. § 196 – 569. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 17.).

57. Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry s spojením s odôvodnením napadnutých upovedomení krajskej a generálnej prokuratúry nijako nesignalizuje ľubovôľu rozhodovania, keďže jasne prezentuje náhľad nadriadených orgánov činných v trestnom konaní na dovtedajší postup orgánov činných v trestnom konaní, na relevantné dôkazy a na ich náležité vyhodnotenie smerujúce k skutkovému záveru, že podozrivá vo svojom trestnom oznámení uviedla skutočnosti, ktoré ona vnímala ako pravdivé a vyslovila vo vzťahu k sťažovateľovi iba podozrenia.

58. V súvislosti s argumentáciou smerujúcou k nenaplneniu objektívnej stránky trestného činu krivého obvinenia (lživé obvinenie) ani subjektívnej stránky trestného činu (úmyselné zavinenie)

nepovažoval ústavný súd názory okresnej, krajskej ani generálnej prokuratúry za svojvoľné či arbitrárne.

59. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti predkladá vlastné hodnotenie dôkazov, namieta nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie, čím ústavný súd stavia do pozície ďalšej inštancie, ktorá má rozhodnúť o dôvodnosti jeho trestného oznámenia. Ústavný súd považuje v tomto zmysle napadnuté uznesenia a upovedomenia za nearbitrárne, zrozumiteľné a bez zjavných logických rozporov, preto nie je dôvod na prehodnocovanie v nich prezentovaných skutkových a právnych záverov.

60. Prípadné nevysporiadanie sa so všetkými sťažovateľom predloženými argumentmi možno vnímať ako nedostatok odôvodnenia, ktoré napadnutým rozhodnutiam čiastočne uberá na presvedčivosti, ale nedosahuje intenzitu porušenia označeného základného práva. Napadnuté uznesenia ani upovedomenia nemusia obsahovať detailnú odpoveď na všetky námietky sťažovateľa.

61. Ústavný súd už vyslovil, že nasleduje princíp racionality v konaní o ústavných sťažnostiach, ktorý v okolnostiach individuálnych vecí prehodnocuje reálne dopady porušenia procesných práv na postavenie sťažovateľov a ochranu ich základných práv (m. m I. ÚS 282/2023, I. ÚS 68/2022, I. ÚS 12/2022). Preto nepovažuje za hospodárne rušiť napadnuté rozhodnutia len pre účely ich doplnenia, resp. opravy niektorých nesprávností v prípadoch, keď odstránenie tohto procesného nedostatku by nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľa v jeho prospech.

62. V napadnutom upovedomení sa krajský prokurátor vyslovil aj k sťažovateľovej námietke zaujatosti vyšetrovateľa okresného riaditeľstva a spôsobu, akým sa s touto námietkou vysporiadali orgány činné v trestnom konaní. Stotožnil sa s názorom prokurátorky okresnej prokuratúry, že vyšetrovateľ rozhodol o sťažovateľom podanej námietke zaujatosti správne, keď o nej nekonal. Dôvody zakladajúce sa na procesnom postupe, resp. rozhodnutia v rozpore s predstavou sťažovateľa, nemôžu byť posúdené ako okolnosti osobného charakteru. Krajský prokurátor konštatoval, že ani úkony vyšetrovateľa nemožno považovať za procesne nepoužiteľné a je možné na ich základe vydať rozhodnutie vo veci.

63. Sťažovateľ pritom ani v ústavnej sťažnosti netvrdí, že by ním vznesené námietky zaujatosti mali základ v pomere vyšetrovateľa, k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní (v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku), ale opakuje, že sa týkali jeho procesného postupu.

64. V tejto súvislosti upriamuje ústavný súd (tak ako už v mnohých prípadoch aj orgány činné v trestnom konaní v napadnutých konaniach) ešte raz pozornosť sťažovateľa na § 32 ods. 6 Trestného poriadku, v zmysle ktorého sa o námietke zaujatosti strany, ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, nekoná.

65. Ide o jeden z taxatívne stanovených prípadov, v ktorých sa námietkou zaujatosti príslušný orgán vôbec nezaobera a nevydáva o nej žiadne rozhodnutie. Cieľom je zabrániť neodôvodneným prieťahom v trestnom konaní prostredníctvom účelového, špekulatívneho podávania námietok zaujatosti (porov. Čentéš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok I. § 1 – 195. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 166.). Je však žiaduce túto skutočnosť procesne zaznamenať

do zápisnice o úkone tak, aby bolo zrejme nielen to, že námietka zaujatosti neostala nepovšimnutá, ale aj o ktorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení sa „nekonanie“ opiera (ZSP 27/2016).

66. K odkazu sťažovateľa na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 111/2018 z 23. mája 2018, z ktorého sťažovateľ vyvodzuje, že aj o námietke zaujatosti týkajúcej sa svojvoľného procesného postupu a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní sa musí konať, ústavný súd dopĺňa, že v označenej veci išlo o postup sudcu pre prípravné konanie rozhodujúceho o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ktorý mu v rámci výsluchu „kamarátsky“ radil nepodávať žiadne ďalšie sťažnosti, aby nevznikali problémy s tým, že ak nepodá ďalšiu sťažnosť, garantuje mu skončenie vyšetrovania do dvoch týždňov a ukončenie veci do jedného mesiaca trestným rozkazom. Ústavný súd pritom prihliadol na to, že skutková okolnosť spočívajúca v postupe sudcu v konaní, ktorú treba považovať (v prípade, že by bola preukázaná) za nezákonnú alebo za svojvoľnú z dôvodu nejednoznačnosti či protirečivosti z hľadiska zákona, je spôsobilým skutkovým dôvodom na námietku zaujatosti. Citované rozhodnutie preto nie je na prejedávanú vec priliehavé.

67. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že v tomto konkrétnom prípade nie sú napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry ani upovedomenia krajskej a generálnej prokuratúry takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces a nedošlo nimi k takému extrémnemu vybočeniu z princípu spravodlivosti, ktoré by mohlo nadobudnúť ústavnoprávnu intenzitu.

68. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť, konštatujúc, že niet žiadnej spojitosti medzi sťažovateľom uvedeným napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, upovedomením krajskej prokuratúry a upovedomením generálnej prokuratúry a namietaným porušením jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny.

69. Vo vzťahu k druhému predprípravnému konaniu možno v ústavnej sťažnosti identifikovať námietku porušenia práva na inú právnu ochranu nesprávnym doručovaním úradných zásielok sťažovateľovi.

70. Bez ambície skúmať jednotlivé zásielky odosielané sťažovateľovi orgánmi činnými v trestnom konaní v priebehu druhého predprípravného konania ústavný súd zdôrazňuje, že stabilne judikuje, že nepristupuje k vyhoveniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) (porov. I. ÚS 143/2021).

71. Bez ohľadu na spôsob akým boli zásielky sťažovateľovi doručované, je z ústavnej sťažnosti, ako aj z jej príloh zrejme, že sa dostali do dispozičnej sféry sťažovateľa, oboznámil sa s nimi, na ich doručenie reagoval podaním ďalších svojich podaní, napokon aj podaním tejto ústavnej sťažnosti.

72. Ani prípadné preukázanie existencie pochybenia v procese doručovania (teda porušenia zákona) nezakladá takú vadu napadnutého postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktorej intenzita

by dosahovala porušenie namietaného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Odstránenie tohto procesného nedostatku by nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľa v jeho prospech, teda spochybnenie záveru o odmietnutí veci podozrenia z trestného činu krivej výpovede podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

III.2.3. K napadnutému vyrozumeniu okresného prokurátora č. k. 1 Pn 495/21/4404-39 z 15. júna 2023:

73. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh možno vyvodit', že sťažovateľ namieta porušenie iného práva na súdnu ochranu aj v súvislosti s napadnutým vyrozumením okresného prokurátora, ktorým reagoval na jeho podania posúdené podľa obsahu ako námietky dĺžky konania u prokurátorky okresnej prokuratúry, po ktorých preskúmaní okresný prokurátor prieskumy nezistil a sťažovateľa vyrozumel o pridelení spisu na vybavenie [REDAKOVANÉ] po tom, čo [REDAKOVANÉ] nastúpila na materskú dovolenku.

74. Aj v tejto súvislosti ústavný súd konštatuje absenciu spojitosti medzi sťažovateľom uvedeným napadnutým vyrozumením okresného prokurátora a namietaným porušením jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny v tret'om predprípravnom konaní:

75. Aj vo vzťahu k tretiemu predprípravnému konaniu sťažovateľ namieta, že orgány činné v trestnom konaní nestíhali trestné činy, ktorými podozriví zasahujú do jeho vlastníckeho práva, nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí a opatrení orgánov činných v trestnom konaní, zaujatosť vyšetrovateľa, prokurátorky okresnej prokuratúry, okresného prokurátora, a tým aj všetkých prokurátorov okresnej prokuratúry, ktorých postup v prospech podozrivej spôsobuje nerovnosť strán v trestnom konaní.

III.3.1. K napadnutému uzneseniu okresného riaditeľ'stva ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 SR z 28. apríla 2023:

76. Napadnutým uznesením vyšetrovateľ okresného riaditeľ'stva odmietol podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku vec podozrenia zo zločinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 a 3 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona v súbehu so zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a v súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. f) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľ'stve na základe trestného oznámenia sťažovateľa.

77. Podľa § 197 ods. 3 Trestného poriadku uznesenie podľa odseku 1 alebo 2 sa doručí oznamovateľ'ovi a poškodenému. Oznamovateľ' a poškodený môžu proti uzneseniu podať sťažnosť. Policajt doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

78. Sťažovateľ' v ústavnej sťažnosti uvádza, že vzhľadom na zaujatosť okresného prokurátora, a tým aj všetkých prokurátorov okresnej prokuratúry považuje za jediný účinný opravný prostriedok proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľ'stva iba ústavnú sťažnosť.

79. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu pritom zrozumiteľne vyplýva právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú

osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu.

80. Zmysel a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv (I. ÚS 471/2021).

81. Pretože sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv proti uzneseniu policajta, nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval v trestnej veci sťažovateľa do právomoci príslušného dozorujúceho prokurátora. Na tomto závere nemení nič ani presvedčenie sťažovateľa o zaujatosti všetkých prokurátorov okresnej prokuratúry (k tomu pozri ďalšiu časť odôvodnenia tohto uznesenia). Ústavný súd môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy), čo nie je prípad sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

III.3.2. K napadnutému upovedomeniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 820/22/4404-23 z 24. júla 2023:

82. Tak ako už bolo uvedené, sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva nepodal sťažnosť v zmysle § 197 ods. 3 Trestného poriadku. No jeho podania adresované jednotlivým orgánom činným v trestnom konaní vzťahujúce sa aj na tretie predprípravné konanie boli po obsahovej stránke posúdené ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 198 ods. 2 Trestného poriadku, a preto boli odstúpené na vybavenie okresnej prokuratúry a vyústili do vydania napadnutého upovedomenia okresnej prokuratúry. Jeho vydaniu predchádzalo rozhodnutie krajskej prokuratúry o návrhu sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci inej prokuratúre (pozri v ďalšej časti tohto uznesenia).

83. Sťažovateľ namietal nezákonnosť všetkých úkonov vykonaných zaujatým orgánom činným v trestnom konaní, ignorovanie sťažovateľom navrhovaných dôkazov a skutočnosť, že vyšetrovateľ vychádza iba z tvrdení podozrivých. Prokurátorka okresnej prokuratúry v upovedomení konštatovala, že vyšetrovateľ po prijatí trestného oznámenia ho v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku doplnil výsluchom podozrivých a doložením písomných podkladov. V jeho postupe nedošlo k pochybeniu, vyšetrovateľ v dostatočnej miere zistil skutkový stav, neboli zistené prietahy v konaní. Prokurátorka uviedla, že uznesením okresného riaditeľstva z 28. apríla 2023 o odmietnutí veci sa bude zaoberať dozorujúci prokurátor v prípadnom rozhodovaní o sťažnosti.

84. Pred tým, ako ústavný súd pristúpil k predbežnému prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti z dôvodu, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého

upovedomenia okresnej prokuratúry, považoval za nevyhnutné najskôr poukázať na charakter tzv. „upovedomenia“.

85. Upovedomenie patrí k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla je reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Trestný poriadok ráta s inštitútom upovedomenia nielen ako vyrozumienia na žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku, ale môže ísť napríklad aj o upovedomenie poškodeného o zaistení jeho nároku (§ 50 ods. 6 Trestného poriadku), o upovedomenie obvineného a jeho obhajcu týkajúce sa žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu (§ 79 ods. 3 Trestného poriadku) či upovedomenie obvineného a poškodeného o vrátení veci [§ 230 ods. 2 písm. d)]. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumienia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno kládať rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (m. m. I. ÚS 402/2022).

86. V okolnostiach prejednávanej veci vzal ústavný súd do úvahy, že sťažovateľovi v súvislosti s ním opakovane namietanou zaujatosťou vyšetrovateľa v druhom i v treťom predprípravnom konaní bolo (najmä v rámci druhého predprípravného konania) viackrát ozrejmené, že o námietke zaujatosti spočívajúcej v procesnom postupe sa v zmysle § 32 ods. 6 nekoná. Jeho námietka zaujatosti okresného prokurátora (resp. všetkých prokurátorov okresnej prokuratúry) bola vybavená namietaným príkazom krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 351/23/4400-6 z 13. júla 2023. Ústavný súd vzal do úvahy aj to, že sťažovateľ nepodal proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva sťažnosť.

87. V zmysle už uvedeného ústavný súd nedospel k záveru podmieňujúcemu jeho kasačný zásah. Keďže napadnutému upovedomeniu zákon nepriznáva povinné náležitosti a predmetom prieskumu okresnej prokuratúry bol postup policajta (nie sťažnosť proti uzneseniu o odmietnutí veci), ústavný súd sumarizuje, že okresná prokuratúra sa žiadosťou sťažovateľa o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku zaoberala a o jeho výsledku ho vyrozumela. V kontexte sťažovateľom prezentovaných skutočností ústavný súd nezistil takú možnosť porušenia označených práv, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, v nadväznosti na čo odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3.3. K napadnutému príkazu krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 351/23/4400-6 z 13. júla 2023 v spojení s upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-18 z 2. októbra 2023:

88. Napadnutým príkazom krajský prokurátor trestnú vec vedenú na okresnej prokuratúre pod sp. zn. 1 Pn 820/22/4404 vo veci podozrenia zo zločinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytového priestoru podľa § 218 ods. 1 a 3 Trestného zákona a iných tejto prokuratúre neodňal podľa § 201 ods. 6 písm. a) Trestného poriadku s poukazom na § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Na základe podaní sťažovateľa adresovaných rôznym orgánom činným v trestnom konaní (vo vzťahu k druhému aj tretiemu prípravnému konaniu) a v nich vznesenej námietke smerujúcej proti všetkým prokurátorom namietanej prokuratúry, ktorá mala všeobecný charakter, bola táto námietka posúdená ako návrh na odňatie veci okresnej prokuratúre a jej prikázanie inej vecne príslušnej prokuratúre. Preskúmaním okresným prokurátorom predloženého spisového materiálu a vyjadrení prokurátorov k návrhu sťažovateľa (sťažovateľa ani podozrivú nepoznajú, nemajú pomer k veci, ktorej sa trestné oznámenie sťažovateľa týka) krajský prokurátor nezistil danosť zákonných dôvodov na odňatie a prikázanie veci. Dôležité dôvody, pre ktoré by bolo potrebné vec odňať z výkonu dozorových oprávnení okresnej prokuratúry, nevyplývajú ani z návrhu sťažovateľa, ktorý neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti o prepojení ktorejkoľvek osoby alebo strany v konaní v danej veci na prokurátorov okresnej prokuratúry. Skutočnosti, ktoré uviedol sťažovateľ, vyjadrujú len jeho osobné pocity a názory na zákonnosť vydaných rozhodnutí a procesných úkonov vykonaných v danej veci, ktoré však bližšie neobjektivoval. Krajský prokurátor poukázal na to, že o námietke zaujatosti smerujúcej proti prokurátorky okresnej prokuratúry bude rozhodnuté samostatne, príslušným prokurátorom (pozri ďalšiu časť tohto uznesenia). Postup prokurátora krajskej prokuratúry vyhodnotila generálna prokuratúra na základe žiadosti sťažovateľa ako zákonný a dôvodný.

89. Ak strana vznesie všeobecnú, nekonkrétnu námietku zaujatosti proti podstatnej časti alebo všetkým úradným osobám príslušného orgánu (napr. všetkým sudcom príslušného súdu), takýto podnet sa považuje za návrh na odňatie a prikázanie veci (§ 23 Trestného poriadku) (porov. Čentéš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok I. § 1 – 195. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 162.).

90. Ústavný súd konštatuje, že postup krajskej prokuratúry pri vybavovaní podaní sťažovateľa (vyhodnotených ako návrh na odňatie a prikázanie veci inej vecne príslušnej prokuratúre) a následne generálnej prokuratúry pri vybavovaní žiadosti v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 nenesie prejavy svojvôle, pričom napadnutý príkaz je jasne a zrozumiteľne odôvodnený aplikovanou právnou úpravou a zisteným skutkovým stavom. Krajská prokuratúra oprela svoje rozhodnutie najmä o vyjadrenia dotknutých prokurátorov a o absentujúce odôvodnenie ich tvrdenej zaujatosti, pričom vychádzala aj z predložených spisov v dotknutých trestných veciach. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý príkaz krajskej prokuratúry obsahuje dostatočne relevantnú odpoveď na zásadný argument, t. j. či je potrebné dotknutých prokurátorov považovať za zaujatých alebo nie, resp. či je im potrebné predmetné trestné veci odňať. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi krajskej prokuratúry nestotožnil, ešte sama osebe nemôže znamenať porušenie ním označených základných práv. Z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti medzi napadnutým príkazom krajskej prokuratúry a napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, ústavný súd odmietol

ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3.4. K napadnutému upovedomeniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-43 z 20. júna 2023:

91. Napadnutým upovedomením bol sťažovateľ vyrozumený o tom, že o jeho námietke zaujatosti vznesenej proti prokurátorky okresnej prokuratúry sa nekoná s odkazom na § 32 ods. 6 Trestného poriadku, keďže v nej sťažovateľ namietal procesný postup prokurátorky (nespokojnosť s vybavením žiadosti o preskúmanie postupu policajta a sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa).

92. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že prokurátorka okresnej prokuratúry [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vykonávala dozor v druhom aj treťom predprípravnom konaní. Sťažovateľ proti nej vzniesol námietku zaujatosti až 31. mája 2023, teda až po tom, čo bol neúspešný so svojou sťažnosťou proti uzneseniu vyšetrovateľa o odmietnutí veci v rámci druhého predprípravného konania.

93. Napriek tomu, že napadnuté upovedomeniu bolo vydané v trestnej veci vedenej na okresnej prokuratúre v rámci druhého predprípravného konania, ústavný súd považoval za vhodnejšie vysporiadať sa s ním na tomto mieste v kontexte s napadnutým príkazom krajskej prokuratúry.

94. Napadnutým upovedomením prokurátorka okresnej prokuratúry sťažovateľovi oznámila, že jeho námietka zaujatosti neostala nepovšimnutá, ako aj to, o ktorý z dôvodov uvedených v § 32 ods. 6 Trestného poriadku sa „nekonanie“ o nej opiera. Upovedomenie okresnej prokuratúry nevybočuje z ústavne súladnej interpretácie či aplikácie dotknutého ustanovenia Trestného poriadku, a preto ho ústavný súd nevníma ako spôsobilé zasiahnuť do sťažovateľom označených práv.

95. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť, konštatujúc, že niet žiadnej spojitosti medzi sťažovateľom uvedeným napadnutým upovedomením okresnej prokuratúry a namietaným porušením jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny.

III.3.5. K napadnutým upovedomeniam krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 316/23/4400-4 z 29. mája 2023, č. k. 1 Kn 344/23/4400-3 z 5. júna 2023, č. k. 1 Kn 351/23/4400-3 zo 6. júna 2023, č. k. 1 Kn 396/23/4400-3 z 30. júna 2023 a upovedomeniam generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-3 z 11. mája 2023, č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-6 z 26. mája 2023 a č. k. IV/1 Gn 310/23/1000-11 z 21. júna 2023:

96. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyvodit' sťažovateľom namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu aj uvedenými upovedomeniami krajskej a generálnej prokuratúry vydanými v priebehu druhého a tretieho predprípravného konania.

97. Opatrením orgánu verejnej moci v zmysle § 122 zákona o ústavnom súde je právny akt vydaný príslušným orgánom verejnej moci v rámci procesu, hoci aj menej formalizovaného. Sú nimi v podstate všetky akty aplikácie práva vydané v príslušnom konaní, ktoré nie sú pomenované a ani považované za rozhodnutie. Pod opatrením orgánu verejnej moci napadnuteľným ústavnou sťažnosťou možno rozumieť napr. záznamy, príписы či listy, resp. písomné oznámenia zasahujúce do práv či povinností sťažovateľa alebo do jeho právom chránených záujmov. Aj pre opatrenie

platí, že musí byť „konečné“, čo znamená, že už proti nemu nemožno podať žiaden prostriedok účinnej nápravy okrem ústavnej sťažnosti (porov. Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 898.).

98. Ústavnou sťažnosťou je možné namietat' každý akt aplikácie práva bez ohľadu na to, či sa aplikácia realizuje na podzákonnej, zákonnej alebo ústavnej úrovni. Môže ísť dokonca aj o neformálne vyriešenie veci, napr. prípisom. Ak je výsledkom aplikácie práva alebo rozhodovacej činnosti akt, ktorý potencionálne porušuje práva a slobody, ústavný súd ho má právomoc v konaní o ústavnej sťažnosti posúdiť. Dôležité je teda skúmať, či právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zasahuje do právnej sféry navrhovateľa [vznik, zmena alebo zánik práv alebo povinností (Lalík, M., Lalík, T. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. Bratislava : Wolters Kluwer SR s. r. o., 2019. s. 366.)] (porov. I. ÚS 434/2022).

99. V tejto časti uvedené opatrenia orgánov činných v trestnom konaní obsahujú výlučne vyrozumienie o tom, ktorému orgánu činnému v trestnom konaní boli na vybavenie odstúpené jednotlivé podania sťažovateľa (ktoré on sám adresoval „nadriadeným“ orgánom).

100. V prípade týchto čiastkových opatrení vydaných v priebehu vybavovania podaní sťažovateľa však podľa názoru ústavného súdu absolútne absentuje akýkoľvek potenciál porušiť práva a slobody sťažovateľa.

101. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že z obsahu ústavnej sťažnosti možno vypozaovať presvedčenie sťažovateľa, že o námietke zaujatosti voči určitému orgánu činnému v trestnom konaní musí rozhodnúť jeho nadriadený orgán. Z uvedeného možno vyvodit' aj jeho nespokojnosť s prípadným postúpením jeho podaní na vybavenie späť „podriadeným“ orgánom činným v trestnom konaní.

102. V reakcii na uvedené ústavný súd opäť odkazuje na § 32 ods. 6 Trestného poriadku, v zmysle ktorého sa o námietke zaujatosti spočívajúcej výlučne v procesnom postupe orgánu činného v trestnom konaní nekoná.

103. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.4. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými postupmi, rozhodnutiami a opatreniami orgánov činných v trestnom konaní v prvom, druhom i treťom predprípravnom konaní:

104. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

105. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že tento článok nemá vecné opodstatnenie v prípade postupu

a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, keďže sa tento článok týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom, a nie v konaní pred iným orgánom verejnej moci (III. ÚS 206/06, III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014, IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 185/2023). V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie tohto práva všetkými orgánmi činnými v trestnom konaní vo všetkých napadnutých konaniach z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (III. ÚS 278/2023, obdobne aj I. ÚS 189/2020).

III.5. K namietanému porušeniu základného práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a všeobecného zákazu diskriminácie podľa čl. 1 protokolu č. 12 napadnutými postupmi, rozhodnutiami a opatreniami orgánov činných v trestnom konaní v druhom a treťom predprípravnom konaní:

106. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

107. Aj oznamovateľ trestného činu, resp. poškodený má v súlade s čl. 47 ods. 2 ústavy (právo každej osoby na právnu pomoc pred štátnymi orgánmi od začiatku konania) právo na právnu pomoc advokáta, ktorý môže byť prítomný pri jeho výsluchu. K porušeniu tohto práva by mohlo dôjsť postupom polície, keby sťažovateľovi neumožnila, aby ním zvolený advokát bol prítomný pri jeho výsluchu ako svedka. Pritom v žiadnom prípade nejde o to, aby orgán činný v trestnom konaní mal povinnosť zaistiť advokáta v každom prípade alebo odkladať vykonanie svedeckej výpovede preto, že si svedok praje mať pri výsluchu svojho advokáta, ale len o povinnosť toto zastúpenie umožniť. Je preto vecou svedka, či sa rozhodne prísť na podanie svedeckej výpovede v sprievode svojho právneho zástupcu či sám (porov. I. ÚS 248/07).

108. Podľa § 47 ods. 6 Trestného poriadku poškodenému, ktorý uplatňuje nárok na náhradu škody a nemá dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady s tým spojené, môže v prípravnom konaní po vznesení obvinenia na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom aj bez návrhu predseda senátu ustanoviť zástupcu z radov advokátov, ak to považuje za potrebné na ochranu záujmov poškodeného; posledná veta odseku 2 platí primerane. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí poškodený preukázať.

109. Postupom orgánov činných v trestnom konaní, tak ako to namieta sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, podľa názoru ústavného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa na právnu pomoc v konaní. Ustanovenie advokáta v zmysle § 47 ods. 6 Trestného poriadku prichádza do úvahy až v ďalšom štádiu trestného konania (po začatí trestného stíhania), ku ktorému v prejednávanej veci nedošlo.

110. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sú si všetci účastníci v konaní podľa odseku 2 rovní. Právo na rovnosť strán v konaní pred súdom je zakotvené aj v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Stranou v procesnom zmysle slova sa rozumejú subjekty v konaní pred súdom. V skorších štádiách trestného konania možno hovoriť len o subjektoch trestného konania. Postavenie strany v trestnom konaní je dôležité, pretože Trestný poriadok s ním spája významné oprávnenia, napr. procesná

spôsobilosť, ktorá zahŕňa právo vystupovať samostatne – vo vlastnom mene v konaní pred súdom, právo nazerat' do spisu, právo navrhovať a predkladať dôkazy, právo účasti na úkonoch, podávať opravné prostriedky a pod.

111. Rovnosť strán zákonodarca zaručuje v konaní pred súdom. V konaní pred súdom sú si strany rovné, je to dané aj tým, že po tom, čo prokurátor podá obžalobu, mení sa jeho postavenie. Po podaní obžaloby sa prokurátor stáva stranou v trestnom konaní. Keďže aj obžalovaný je stranou v trestnom konaní, je nutné zmeniť aj postavenie prokurátora ako žalobcu. Tým sa docieli rovnaké postavenie obžalovaného a žalobcu. To je jedna rovina chápania tejto zásady, druhá rovina chápania tejto zásady je v rovnakom postavení strán obžalovaného a poškodeného. Aplikácia tejto zásady v praxi umožňuje rovnaké uplatňovanie práv stranám v trestnom konaní v konaní pred súdom. Poskytuje tzv. rovnosť zbraní strane žalujúcej a strane žalovanej. Rovnosť strán je významným predpokladom uplatňovania kontradiktórnosti. Len keď sú si strany rovné, môžu hodnoverne predkladať súdu dôkazy a následne ich vykonávať (porov. Čentěš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok I. § 1 – 195. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 39.).

112. V zmysle uvedeného vyhodnotil ústavný súd aj námietku sťažovateľa o porušení jeho práva na rovnosť v konaní s prihliadnutím na štádium, v ktorom sa jeho vec nachádzala (pred začatím trestného stíhania), ako nedôvodnú.

113. Sťažovateľ vyvodzuje porušenie všeobecného zákazu diskriminácie jednak z porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, ktoré podľa ústavného súdu v prejednávanej veci nie je prítomné, ako aj z postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré mali v trestných veciach sťažovateľa favorizovať podozrivú. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na svoje závery vyslovené vo vzťahu k namietanému porušeniu práva sťažovateľa na inú právnu ochranu.

114. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.6. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práv podľa čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práv podľa čl. 11 ods. 1 a 4 listiny, a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom, rozhodnutiami a opatreniami orgánov činných v trestnom konaní v druhom predprípravnom konaní a v treťom predprípravnom konaní:

115. Sťažovateľ namieta porušenie pozitívneho záväzku štátu účinne vyšetriť prípady zlého zaobchádzania zo strany súkromných osôb. V rámci tejto námietky argumentuje, že mu orgány činné v trestnom konaní neposkytli žiadnu trestnoprávnu ochranu proti zásahom do osobnostnej a súkromnej sféry konaním podozrivej. Aj vo vzťahu k tretiemu predprípravnému konaniu namieta porušenie pozitívneho záväzku štátu spočívajúce v tom, že orgány činné v trestnom konaní nestíhajú trestné činy, ktorými podozriví zasahujú do jeho vlastníckeho práva.

116. Z argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ porušenie tohto práva vyvodzuje aj z čl. 3 dohovoru (zákaz mučenia). Prejednávaná vec však pod ochranu tohto ustanovenia dohovoru nespadá. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovorit', ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým

postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 3 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

117. Čo sa týka základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, treba uviesť, že zlyhanie štátu pri vyšetrovaní niektorých trestných činov môže viesť k ich porušeniu, no trestnoprávna ochrana sa vyžaduje len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrovanie sa podľa Európskeho súdu pre ľudské práva vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty týchto práv (rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku č. 8978/80 z 26. 3. 1985, rozsudok vo veci Söderman proti Švédsku č. 5786/08 z 12. 11. 2013). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či – psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia (rozhodnutie vo veci M. T. a S. T. proti Slovensku č. 59968/07 z 29. 5. 2012, body 58 a 64), sexuálneho násillia (pohlavné zneužívanie či znásillnenie, pozri napr. rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku č. 8978/80 z 26. 3. 1985, bod 27) či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (rozsudok vo veci Remetin proti Chorvátsku č. 29525/10 z 11. 12. 2012, bod 91) (III. ÚS 337/2021).

118. Právo na účinné vyšetrovanie nenáleží poškodenému v trestnom konaní o akomkoľvek trestnom čine, ale len o tých najzávažnejších, ktoré sú svojimi dopadmi zrovnateľné so zásahom do práva na život (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. III.ÚS 2012/18 z 3. septembra 2019, bod 34; nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. III. ÚS 1412/20 zo 6. októbra 2020, bod 26; resp. nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. II.ÚS 3436/14 z 19. januára 2016, bod 23).

119. Ústavný súd už v minulosti v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že pozitívny záväzok štátu zabezpečiť efektívne rešpektovanie súkromia a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru môže implikovať požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany, najmä v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života. Pozitívny záväzok štátu v tomto smere môže zahŕňať aj požiadavku efektivity trestného vyšetovania. Účinnosť vyšetrenia závisí najmä od jeho dôkladnosti, rýchlosti, nezávislosti a nestrannosti (I. ÚS 139/2023).

120. Je potrebné rozlišovať medzi pozitívnymi záväzkami štátu, pokiaľ ide o záväzok vyšetriť zničenie majetku, na jednej strane a stratou života na druhej. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že vyšetrovacía povinnosť je nižšia pri menej závažných trestných činoch, ako sú trestné činy proti majetku, než je to pri závažnejších násillných trestných činoch a najmä tých, ktoré by spadali do rozsahu čl. 2 alebo 3 dohovoru. V prípadoch, ktoré sa týkajú menej závažných trestných činov, štát nesplní pozitívny záväzok len vtedy, ak sa zistia zjavné a závažné nedostatky vo vyšetrovaní alebo trestnom stíhaní (Blumberga proti Lotyšsku, ods. 67; Abukauskai proti Litve, ods. 56). Resp. štát by nesplnil svoje pozitívne záväzky podľa čl. 1 dodatkového protokolu vtedy, ak by neexistencia vyhliadok na úspech v civilnom konaní bola priamym dôsledkom mimoriadne závažných a zjavných nedostatkov v priebehu trestného konania vyplývajúcich z rovnakého skutkového stavu (Blumberga proti Lotyšsku, ods. 68).

121. Podanie trestného oznámenia podozrivou, ktoré sťažovateľ hodnotí ako lživé či krivé obvinenie, podľa ústavného súdu nedosahuje intenzitu zásahu do jeho telesnej či duševnej integrity zakladajúcu požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany v zmysle citovanej judikatúry.

V prejednávanej veci neboli zistené ani mimoriadne závažné či zjavné nedostatky v priebehu tretieho predprípravného konania.

122. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.7. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom orgánov činných v trestnom konaní v prvom, druhom i treťom predprípravnom konaní:

123. V úvode ústavný súd pripomína, že jeho staršia judikatúra (napr. III. ÚS 109/06, I. ÚS 212/07, III. ÚS 254/2010, I. ÚS 545/2019) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy subjektom majúcim v rámci trestného konania status poškodeného, ktorá sa ustálila v tom, že poškodený v trestnom konaní, ktoré nedospelo do štádia vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, nedisponuje možnosťou domáhať sa vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06), bola prekonaná judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

124. V okolnostiach prejednávanej veci ústavný súd poukazuje na záver Európskeho súdu pre ľudské práva vyjadrený v rozsudku z 15. septembra 2015 vo veci Javor a Javorová proti Slovenskej republike č. 42360/10, ako aj v rozsudku z 27. júna 2006 vo veci Bíro proti Slovenskej republike 2 č. 57678/00, podľa ktorého občianskoprávny nárok na náhradu škody uplatnený v Slovenskej republike súčasne alebo po podaní trestného oznámenia požíva záruky čl. 6 ods. 1 dohovoru momentom jeho podania.

125. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019). Právna neistota v trestnom konaní prípravnom na rozdiel od trestného konania súdneho sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní navrhne iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania. K odstráneniu právnej neistoty v trestnom konaní prípravnom preto dochádza až takým rozhodnutím, ktorým sa toto konanie končí bez toho, aby pokračovalo v trestnom konaní súdnom, alebo sa vydá rozhodnutie, na základe ktorého trestné konanie prípravné právoplatne končí bez podania návrhu na obžalobu trestne stíhanej osoby (IV. ÚS 365/2021).

126. Ústavný súd vníma nedostatky podanej ústavnej sťažnosti, ktoré sú vo vzťahu k v tejto časti namietanému porušeniu práv zvlášť výrazné (sťažovateľ v podstate namieta iba neprimeranú dĺžku predprípravného konania ako takého, s označením jeho dĺžky v mesiacoch). V okolnostiach prejednávanej veci (nedostatok právneho zastúpenia sťažovateľa, za súčasného podania žiadosti o jeho ustanovenie) však nepristúpil k odmietnutiu tejto časti ústavnej sťažnosti pre nesplnenie zákonných náležitostí. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ svojou námietkou napáda postup okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry.

127. Vo vzťahu k prvému predprípravnému konaniu ústavný súd uvádza, že vec podozrenia z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona bola odmietnutá uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018 z 28. novembra 2018 a sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1064/18/4404-11 z 26. apríla 2019, ktoré bolo doručené splnomocnenému právnenému zástupcovi sťažovateľa 6. mája 2019. Ústavná sťažnosť, resp. jej doplnenie, v ktorom sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom orgánov činných v trestnom konaní v prvom predprípravnom konaní, bola ústavnému súdu doručená 27. augusta 2023 (k opakovanému doručovaniu uznesenia okresnej prokuratúry sa už ústavný súd vyjadril v predchádzajúcej časti tohto uznesenia).

128. Vec podozrenia zo spáchania zločinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona (druhé predprípravné konanie) bola odmietnutá uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021 z 31. marca 2023. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 495/21/4404-32 z 23. mája 2023, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 29. mája 2023. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 18. júla 2023.

129. K napadnutému tretiemu predprípravnému konaniu ústavný súd uvádza, že vec podozrenia zo zločinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 a 3 Trestného zákona a iných bola odmietnutá uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 SR z 28. apríla 2023, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 29. mája 2023. Proti uzneseniu sťažovateľ nepodal sťažnosť.

130. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z toho, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06). Táto prax ústavného súdu bola odobrená aj Európskym súdom pre ľudské práva vo viacerých konaniach vedených proti Slovenskej republike, napr. Obluk proti Slovensku, bod 61, resp. Mazurek proti Slovensku z 3. 3. 2009 k sťažnosti č. 16970/05.

131. Ústavná sťažnosť bola podaná v čase, keď o veciach sťažovateľa (vedených pred okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018, ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021, ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 a pred okresnou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Pn 1064/18/4404, 1 Pn 495/21/4404) už bolo právoplatne rozhodnuté okresným riaditeľstvom, ako aj okresnou prokuratúrou, preto v tejto časti ústavný súd nepristúpil k vecnému posúdeniu primeranosti dĺžky konania. K namietanému porušovaniu ním označených práv týmito orgánmi v napadnutých konaniach už nemohlo dochádzať.

132. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného riaditeľstva v konaniach vedených pod ČVS: ORP-884/NZ-NZ-2018, ČVS: ORP-294/1-VYS-NZ-2021, ČVS: ORP-728/1-VYS-NZ-2022 a napadnutým postupom okresnej prokuratúry v konaniach vedených

pod sp. zn. 1 Pn 1064/18/4404, 1 Pn 495/21/4404 odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

133. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

III.8. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

134. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

135. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

136. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom (ako to vyplýva z predchádzajúcich častí odôvodnenia tohto uznesenia) je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu